

**ΟΔΗΓΙΑ 2004/52/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
της 29ης Απριλίου 2004**

σχετικά με τη διαλειτουργικότητα των συστημάτων τηλεδιοδίων
στην Κοινότητα

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 7 παράγραφος 1,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών²,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης³,

¹ ΕΕ C 32 της 5.2.2004, σ. 36.

² ΕΕ C 73 της 23.3.2004, σ. 54.

³ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2003 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα), κοινή θέση του Συμβουλίου της 22ας Μαρτίου 2004 (ΕΕ C 95 E της 20.4.2004, σ. 53) και θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 20ής Απριλίου 2004.

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Με το ψήφισμά του της 17ης Ιουνίου 1997 σχετικά με την ανάπτυξη της τηλεματικής στις οδικές μεταφορές, και ιδίως της ηλεκτρονικής είσπραξης τελών¹, το Συμβούλιο ζήτησε από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναπτύξουν στρατηγική για τη σύγκλιση των συστημάτων ηλεκτρονικής είσπραξης τελών, ώστε να επιτευχθεί ο κατάλληλος βαθμός διαλειτουργικότητας σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τα διαλειτουργικά συστήματα ηλεκτρονικής είσπραξης τελών στην Ευρώπη αποτέλεσε την πρώτη φάση της στρατηγικής αυτής.
- (2) Τα περισσότερα κράτη μέλη που έχουν εγκαταστήσει συστήματα τηλεδιοδίων για τη χρηματοδότηση του κόστους της οδικής υποδομής ή για τη χρήση του οδικού δικτύου (αμφότερα συστήματα καλούμενα εφεξής «συστήματα τηλεδιοδίων») χρησιμοποιούν την τεχνολογία μικροκυμάτων μικρής εμβέλειας και συχνότητες περί τα 5,8 GHz, πλην όμως τα εν λόγω συστήματα δεν είναι προς το παρόν πλήρως συμβατά μεταξύ τους. Οι εργασίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Τυποποίησης (CEN) για την τεχνολογία μικροκυμάτων κατέληξαν τον Ιανουάριο του 2003 στον καθορισμό τεχνικών προτύπων τα οποία διευκόλυναν τη συμβατότητα των συστημάτων τηλεδιοδίων στα 5,8 GHz, κατόπιν της εγκρίσεως τεχνικών προκαταρκτικών προτύπων το 1997. Τα εν λόγω προκαταρκτικά πρότυπα, εντούτοις, δεν καλύπτουν όλα τα συστήματα τύπου Dedicated Short-Range Communications (DSRC) 5,8 GHz που λειτουργούν στην Κοινότητα, περιλαμβάνουν δε δύο παραλλαγές που δεν είναι πλήρως συμβατές μεταξύ τους. Τα πρότυπα αυτά βασίζονται στο μοντέλο «διασύνδεση ανοικτών συστημάτων» (OSI) που έχει καθοριστεί από τον Διεθνή Οργανισμό Τυποποίησης για την επικοινωνία μεταξύ συστημάτων πληροφορικής.

¹ ΕΕ C 194 της 25.6.1997, σ. 5.

-
- (3) Οι κατασκευαστές εξοπλισμού και οι διαχειριστές υποδομής συμφώνησαν, ωστόσο, να αναπτύξουν, εντός της Κοινότητας, διαλειτουργικά προϊόντα βασιζόμενα στα υπάρχοντα συστήματα DSRC 5,8 GHz. Συνεπώς, ο εξοπλισμός που πρέπει να τεθεί στη διάθεση των χρηστών θα πρέπει να επιτρέπει την επικοινωνία με τις τεχνολογίες οι οποίες ενδέχεται να χρησιμοποιούνται μόνον στα νέα συστήματα τηλεδιοδίων που θα εγκατασταθούν στην Κοινότητα μετά την 1η Ιανουαρίου 2007, συγκεκριμένα με την τεχνολογία δορυφορικού εντοπισμού, την τεχνολογία κινητών επικοινωνιών βάσει του προτύπου GSM-GPRS και την τεχνολογία μικροκυμάτων 5,8 GHz.
- (4) Είναι ουσιώδες να ολοκληρωθούν οι εργασίες τυποποίησης το συντομότερο δυνατόν, προκειμένου να θεσπιστούν τεχνικά πρότυπα που να εξασφαλίζουν την τεχνική συμβατότητα μεταξύ των συστημάτων τηλεδιοδίων τα οποία βασίζονται στην τεχνολογία μικροκυμάτων 5,8 GHz και των τεχνολογιών δορυφορικού εντοπισμού και κινητών επικοινωνιών, προκειμένου να αποφευχθεί ο περαιτέρω κατακερματισμός της αγοράς.
- (5) Χρειάζεται να προβλεφθεί η γενίκευση της χρήσης των συστημάτων τηλεδιοδίων στα κράτη μέλη και στις γειτονικές χώρες, ανακύπτει δε η ανάγκη να υπάρχουν διαλειτουργικά συστήματα κατάλληλα για τη μελλοντική ανάπτυξη της πολιτικής για τη χρέωση οδικών τελών σε κοινοτικό επίπεδο και για τις μελλοντικές τεχνολογικές εξελίξεις.
- (6) Τα συστήματα τηλεδιοδίων θα πρέπει να είναι διαλειτουργικά και να βασίζονται σε ανοικτά και δημόσια πρότυπα, στα οποία να έχουν αδιακρίτως πρόσβαση όλοι οι προμηθευτές συστημάτων.

- (7) Κατά την εισαγωγή νέων συστημάτων τηλεδιοδίων, θα πρέπει να διατίθεται επαρκής εξοπλισμός ώστε να αποφεύγονται οι διακρίσεις μεταξύ των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων.
- (8) Συγκεκριμένα, η εφαρμογή των νέων τεχνολογιών δορυφορικού εντοπισμού (GNSS) και κινητών επικοινωνιών (GSM/GPRS) στα συστήματα τηλεδιοδίων ενδέχεται να συμβάλει, λόγω της μεγάλης ευελιξίας και προσαρμοστικότητάς τους, στην κάλυψη των απαιτήσεων των νέων πολιτικών χρέωσης οδικών τελών που σχεδιάζονται σε κοινοτικό επίπεδο, καθώς και σε επίπεδο κρατών μελών. Οι τεχνολογίες αυτές επιτρέπουν την καταμέτρηση των διανυόμενων χιλιομέτρων ανά κατηγορία οδού, χωρίς να χρειάζονται πολυδάπανες επενδύσεις για υποδομή. Οι τεχνολογίες αυτές ανοίγουν επίσης τον δρόμο για την παροχή πρόσθετων νέων υπηρεσιών ασφαλείας και ενημέρωσης στους ταξιδιώτες, όπως είναι ο αυτόματος συναγερμός ο οποίος ενεργοποιείται από όχημα που εμπλέκεται σε ατύχημα και ο οποίος υποδεικνύει τη θέση του οχήματος, και οι πληροφορίες, σε πραγματικό χρόνο, σχετικά με τις κυκλοφοριακές συνθήκες, τα επίπεδα της κυκλοφορίας και τον χρόνο διαδρομής. Όσον αφορά τον δορυφορικό εντοπισμό, το σχέδιο GALILEO που δρομολογήθηκε από την Κοινότητα το 2002 είναι σχεδιασμένο για να προσφέρει, από το 2008, υπηρεσίες πληροφοριών υψηλότερης ποιότητας από τις υπηρεσίες που παρέχουν τα σημερινά συστήματα δορυφορικής πλοήγησης και οι οποίες είναι άριστες για τις οδικές τηλεματικές υπηρεσίες. Το πρόδρομο ευρωπαϊκό σύστημα πλοήγησης με υπέρθεση γεωστατικών δορυφόρων (EGNOS) θα είναι λειτουργικό ήδη από το 2004 και θα έχει παρόμοια αποτελέσματα. Τα καινοτόμα αυτά συστήματα, ωστόσο, θα μπορούσαν να δημιουργήσουν προβλήματα σχετικά με την αξιοπιστία των ελέγχων και την πρόληψη της απάτης. Εντούτοις, λόγω των προαναφερόμενων σημαντικών πλεονεκτημάτων, η εφαρμογή τεχνολογιών δορυφορικού εντοπισμού και κινητών επικοινωνιών πρέπει, καταρχήν, να προταθεί για την εισαγωγή νέων συστημάτων τηλεδιοδίων.

- (9) Η διάδοση τεχνολογιών για τα συστήματα τηλεδιοδίων που χρησιμοποιούνται ή σχεδιάζονται κατά τα προσεχή έτη (κυρίως μικροκύματα 5,8 GHz, δορυφορικός εντοπισμός και κινητές επικοινωνίες), καθώς και οι πολλαπλές προδιαγραφές που επιβάλλονται από τα κράτη μέλη και τις γειτονικές χώρες για τα συστήματα των τηλεδιοδίων τους, ενδέχεται να αποβούν εις βάρος τόσο της ομαλής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς όσο και των στόχων της πολιτικής μεταφορών. Η κατάσταση αυτή ενδέχεται να οδηγήσει στη διάδοση ασύμβατων και δαπανηρών ηλεκτρονικών κουτιών στον θάλαμο οδήγησης των βαρέων οχημάτων, όπως και, από πλευράς των οδηγών, σε σφάλματα κατά το χειρισμό τους με αποτέλεσμα, για παράδειγμα, την ακούσια παράλειψη καταβολής των διοδίων. Η εν λόγω διάδοση είναι απαράδεκτη για τους χρήστες και τους κατασκευαστές οχημάτων για λόγους κόστους, ασφαλείας και για νομικούς λόγους.
- (10) Θα πρέπει να εξαλειφθούν τα τεχνητά εμπόδια στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, χωρίς να περιορίζεται η δυνατότητα των κρατών μελών και της Κοινότητας να εφαρμόζουν διάφορες πολιτικές χρέωσης οδικών τελών για όλους τους τύπους οχημάτων σε τοπικό, εθνικό ή διεθνές επίπεδο. Ο εξοπλισμός που εγκαθίσταται στα οχήματα θα πρέπει να επιτρέπει την εφαρμογή των εν λόγω πολιτικών χρέωσης οδικών τελών σύμφωνα με την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων μεταξύ των πολιτών όλων των κρατών μελών. Συνεπώς, η διαλειτουργικότητα των συστημάτων τηλεδιοδίων σε κοινοτικό επίπεδο πρέπει να εξασφαλισθεί το συντομότερο δυνατόν.

-
- (11) Οι οδηγοί δικαιούνται να προσδοκούν καλύτερη ποιότητα υπηρεσιών στην οδική υποδομή, ιδιαίτερα όσον αφορά την ασφάλεια, καθώς και σημαντική μείωση της συμφόρησης στους σταθμούς διοδίων, ιδίως κατά τις ημέρες αιχμής ή σε ορισμένα σημεία του οδικού δικτύου όπου σημειώνεται ιδιαίτερη συμφόρηση. Ο ορισμός της ηλεκτρονικής ευρωπαϊκής υπηρεσίας τηλεδιοδίων πρέπει να ανταποκριθεί στις προσδοκίες αυτές. Επιπλέον, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι οι προβλεπόμενες τεχνολογίες και τα προβλεπόμενα εξαρτήματα θα πρέπει να μπορούν να συνδυάζονται, στο μέτρο του τεχνικώς εφικτού, και με άλλα εξαρτήματα του οχήματος, π.χ. με τον ηλεκτρονικό ταχογράφο και τα συστήματα συναγερμού. Σε μεταγενέστερο στάδιο, δεν θα πρέπει να αποκλειστεί το ενδεχόμενο διατροπικών συστημάτων.
- (12) Η δυνατότητα πρόσβασης και σε άλλες, μελλοντικές εφαρμογές, πέραν της είσπραξης διοδίων, θα πρέπει να διασφαλίζεται με την εγκατάσταση του κατάλληλου εξοπλισμού.
- (13) Η ηλεκτρονική ευρωπαϊκή υπηρεσία τηλεδιοδίων θα πρέπει να διασφαλίζει τη διαλειτουργικότητα σε τεχνικό, συμβατικό και διαδικαστικό επίπεδο καλύπτοντας:
- (α) μια ενιαία σύμβαση μεταξύ των πελατών και των φορέων εκμετάλλευσης που παρέχουν την υπηρεσία, η οποία συνάδει προς συμβατική σειρά κανόνων που επιτρέπουν σε όλους τους φορείς εκμετάλλευσης ή/και εκδότες να παρέχουν την υπηρεσία, και η οποία παρέχει πρόσβαση σε όλο το δίκτυο,
 - (β) σειρά τεχνικών προτύπων και απαιτήσεων που επιτρέπουν στη βιομηχανία να παρέχει τον εξοπλισμό που απαιτείται για την παροχή της υπηρεσίας.

- (14) Η συμβατική διαλειτουργικότητα παρέχει τη δυνατότητα να διευκολύνονται σημαντικά ορισμένοι χρήστες του οδικού δικτύου και να γίνονται σημαντικές οικονομίες σε διοικητικό επίπεδο για τους επαγγελματίες χρήστες του οδικού δικτύου.
- (15) Τα συστήματα τηλεδιοδίων συμβάλλουν σημαντικά στη μείωση του κινδύνου ατυχημάτων, αυξάνοντας έτσι την ασφάλεια των ταξιδιωτών, στη μείωση των συναλλαγών σε χρήμα και στην ελάττωση της συμφόρησης στους σταθμούς διοδίων, ιδίως κατά τις ημέρες αιχμής. Με τα εν λόγω συστήματα μειώνονται επίσης οι αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις της αναμονής και της επανεκκίνησης των οχημάτων και της συμφόρησης, καθώς και οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις της εγκατάστασης νέων σταθμών διοδίων ή της επέκτασης των υφιστάμενων σταθμών διοδίων.
- (16) Η Λευκή Βίβλος της ευρωπαϊκής πολιτικής μεταφορών για το 2010 περιλαμβάνει στόχους ασφάλειας και ομαλής ροής της οδικής κυκλοφορίας. Οι διαλειτουργικές ευφυείς υπηρεσίες και τα διαλειτουργικά συστήματα μεταφορών αποτελούν βασικό εργαλείο για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (17) Η εισαγωγή συστημάτων τηλεδιοδίων συνεπάγεται την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η επεξεργασία αυτή πρέπει να επιτελείται σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες, όπως αυτοί καθορίζονται, μεταξύ άλλων, στην οδηγία 95/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών¹ και στην οδηγία 2002/58/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών². Το δικαίωμα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αναγνωρίζεται ρητά από το άρθρο 8 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

¹ ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31· οδηγία όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1882/2003 (ΕΕ L 284 της 31.10.2003, σ. 1).

² ΕΕ L 201 της 31.7.2002, σ. 37.

- (18) Η αυτόματη χρέωση των τελών σε τραπεζικούς λογαριασμούς ή λογαριασμούς πιστωτικών/χρεωστικών καρτών οπουδήποτε, εντός και εκτός Κοινότητας, προϋποθέτει την ύπαρξη ενός πλήρως λειτουργικού κοινοτικού χώρου πληρωμών χωρίς διακρίσεις κατά τη χρέωση των παρεχόμενων υπηρεσιών.
- (19) Τα συστήματα ηλεκτρονικής είσπραξης διοδίων που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη θα πρέπει να πληρούν τα εξής θεμελιώδη κριτήρια: το σύστημα θα πρέπει να μπορεί να ενσωματώνει εύκολα τις μελλοντικές βελτιώσεις της τεχνολογίας και των συστημάτων χωρίς να είναι αναγκαία η δαπανηρή αντικατάσταση παλαιότερων μοντέλων και μεθόδων, το κόστος υιοθέτησής του για τους ιδιώτες και επαγγελματίες που χρησιμοποιούν το οδικό δίκτυο να είναι αμελητέο σε σύγκριση με το όφελος τόσο για τους ίδιους όσο και για το κοινωνικό σύνολο, και η εφαρμογή του σε όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει να γίνεται χωρίς διακρίσεις μεταξύ των ημεδαπών χρηστών του οδικού δικτύου και των χρηστών που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη.
- (20) Δεδομένου ότι οι στόχοι της προτεινόμενης οδηγίας, ιδίως η διαλειτουργικότητα των συστημάτων τηλεδιοδίων στην εσωτερική αγορά και η καθιέρωση μιας ευρωπαϊκής υπηρεσίας τηλεδιοδίων η οποία θα καλύπτει ολόκληρο το κοινοτικό οδικό δίκτυο στο οποίο χρεώνονται τέλη, είναι αδύνατον να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορούν, συνεπώς, λόγω της ευρωπαϊκής τους διάστασης, να επιτευχθούν καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που διατυπώνεται στο άρθρο 5 της συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως αυτή διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων αυτών.

- (21) Θα πρέπει να διασφαλιστεί η συμμετοχή των ενδιαφερομένων (φορείς εκμετάλλευσης υπηρεσιών διοδίων, διαχειριστές υποδομής, βιομηχανία ηλεκτρονικών και αυτοκινητοβιομηχανία και χρήστες) στις διαβουλεύσεις της Επιτροπής σχετικά με τις τεχνολογικές και τις συμβατικές παραμέτρους της δημιουργίας της ευρωπαϊκής υπηρεσίας τηλεδιοδίων. Ανάλογα με την περίπτωση, η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να διαβουλεύεται με μη κυβερνητικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της προστασίας της ιδιωτικής ζωής, της οδικής ασφάλειας και του περιβάλλοντος.
- (22) Η δημιουργία του ευρωπαϊκού συστήματος τηλεδιοδίων προϋποθέτει τη θέσπιση κατευθυντήριων γραμμών τις οποίες θα πρέπει να θεσπίσει η επιτροπή τηλεδιοδίων που συστήνεται με την παρούσα οδηγία.
- (23) Η παρούσα οδηγία δεν θίγει την ελευθερία των κρατών μελών να θεσπίζουν κανόνες για την επιβολή τελών για τη χρήση της οδικής υποδομής και τη φορολογία.
- (24) Τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να θεσπισθούν σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή¹,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Στόχος και πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία καθορίζει τους αναγκαίους όρους για να εξασφαλισθεί η διαλειτουργικότητα των συστημάτων οδικών τηλεδιοδίων στην Κοινότητα. Εφαρμόζεται στην ηλεκτρονική είσπραξη οδικών τελών όλων των ειδών, στο σύνολο του κοινοτικού οδικού δικτύου, αστικού και υπεραστικού, στους αυτοκινητοδρόμους, στις κύριες και δευτερεύουσες οδούς, καθώς και σε διάφορα τεχνικά έργα, όπως σήραγγες, γέφυρες ή πορθμεία.

¹ ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

2. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται:
- α) στα συστήματα διοδίων για τα οποία δεν υπάρχουν ηλεκτρονικά μέσα είσπραξης διοδίων·
 - β) στα συστήματα οδικών τηλεδιοδίων για τα οποία δεν απαιτείται εγκατάσταση εσωτερικού εξοπλισμού στα οχήματα·
 - γ) σε μικρά, αυστηρώς τοπικά συστήματα διοδίων για τα οποία οι δαπάνες που απαιτούνται για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας θα ήταν δυσανάλογες προς τα οφέλη.
3. Για την επίτευξη του στόχου που ορίζεται στην παράγραφο 1, δημιουργείται ευρωπαϊκή υπηρεσία τηλεδιοδίων. Η εν λόγω υπηρεσία, η οποία είναι συμπληρωματική προς τις εθνικές υπηρεσίες τηλεδιοδίων των κρατών μελών, διασφαλίζει τη διαλειτουργικότητα στο σύνολο της Κοινότητας για τον χρήστη των συστημάτων τηλεδιοδίων που είναι ήδη εγκατεστημένα στα κράτη μέλη, καθώς και εκείνων που πρόκειται να εγκατασταθούν στο μέλλον, στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 2

Τεχνολογικές λύσεις

1. Όλα τα νέα συστήματα τηλεδιοδίων που τίθενται σε λειτουργία από την 1η Ιανουαρίου 2007 βασίζονται στη χρήση μιας ή περισσότερων από τις ακόλουθες τεχνολογίες, για τη διεξαγωγή των συναλλαγών στα τηλεδιόδια:
- α) δορυφορικός εντοπισμός·

β) κινητές επικοινωνίες σύμφωνα με το πρότυπο GSM - GPRS (στοιχεία αναφοράς: GSM TS 03.60/23.060).

γ) τεχνολογία μικροκυμάτων 5,8 GHz.

2. Η ευρωπαϊκή υπηρεσία τηλεδιοδίων αρχίζει να λειτουργεί σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1. Οι φορείς εκμετάλλευσης θέτουν στη διάθεση των ενδιαφερομένων χρηστών εσωτερικό εξοπλισμό για τα οχήματα, συμβατό με όλα τα συστήματα τηλεδιοδίων που λειτουργούν στα κράτη μέλη που χρησιμοποιούν τις τεχνολογίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και κατάλληλο για χρήση σε οχήματα όλων των τύπων σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του άρθρου 3 παράγραφος 4. Ο εξοπλισμός αυτός είναι τουλάχιστον διαλειτουργικός και ικανός να επικοινωνεί με όλα τα συστήματα που λειτουργούν στα κράτη μέλη κάνοντας χρήση μίας ή περισσότερων από τις τεχνολογίες που απαριθμούνται στην παράγραφο 1. Οι σχετικές λεπτομερείς ρυθμίσεις καθορίζονται από την επιτροπή του άρθρου 5, παράγραφος 1, συμπεριλαμβανομένων ρυθμίσεων για την ύπαρξη εξοπλισμού που εγκαθίσταται στο όχημα ώστε να καλύπτεται η ζήτηση εκ μέρους των ενδιαφερόμενων χρηστών.

3. Συνιστάται τα νέα συστήματα τηλεδιοδίων που θα τεθούν σε λειτουργία μετά την έκδοση της παρούσας οδηγίας να χρησιμοποιούν τις τεχνολογίες δορυφορικού εντοπισμού και κινητών επικοινωνιών που απαριθμούνται στην παράγραφο 1. Όσον αφορά την ενδεχόμενη μετάβαση σε συστήματα που κάνουν χρήση αυτών των τεχνολογιών από συστήματα που χρησιμοποιούν άλλες τεχνολογίες, η Επιτροπή, σε συνεργασία με την επιτροπή του άρθρου 5, παράγραφος 1, καταρτίζει έκθεση έως τις 31 Δεκεμβρίου 2009. Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει μελέτη της χρήσης κάθε μίας από τις τεχνολογίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1, καθώς και ανάλυση κόστους/ωφελείας. Εφόσον χρειάζεται, η έκθεση της Επιτροπής συνοδεύεται από πρόταση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για στρατηγική μετάβασης.

-
4. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, ο εσωτερικός εξοπλισμός για τα οχήματα μπορεί να είναι κατάλληλος για άλλες τεχνολογίες, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό δεν συνεπάγεται πρόσθετη επιβάρυνση για τους χρήστες ούτε δημιουργεί διακρίσεις μεταξύ τους. Ο εσωτερικός εξοπλισμός για τα οχήματα μπορεί επίσης να συνδέεται, κατά περίπτωση, με τον ηλεκτρονικό ταχογράφο του οχήματος.
5. Τα κράτη μέλη που έχουν συστήματα διοδίων λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να αυξήσουν τη χρήση των συστημάτων τηλεδιοδίων. Καταβάλλουν προσπάθεια για να διασφαλίσουν ότι, έως την 1η Ιανουαρίου 2007, τουλάχιστον το 50 % της κυκλοφοριακής ροής σε κάθε σταθμό διοδίων θα μπορεί να χρησιμοποιεί συστήματα τηλεδιοδίων. Οι λωρίδες που χρησιμοποιούνται για την ηλεκτρονική είσπραξη διοδίων μπορούν να χρησιμοποιούνται και για την είσπραξη διοδίων με άλλα μέσα, με τη δέουσα προσοχή σε θέματα ασφαλείας.
6. Οι εργασίες διαλειτουργικότητας για τις υφιστάμενες τεχνολογίες διοδίων που πραγματοποιούνται σε συνδυασμό με την ευρωπαϊκή υπηρεσία τηλεδιοδίων εξασφαλίζουν την πλήρη συμβατότητα και δυνατότητα διεπαφής των τεχνολογιών αυτών με τις τεχνολογίες της παραγράφου 1 και τον εξοπλισμό τους.
7. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που είναι αναγκαία για τη λειτουργία της ευρωπαϊκής υπηρεσίας τηλεδιοδίων να διεξάγεται σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες σε θέματα προστασίας των ελευθεριών και των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ατόμων, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας της ιδιωτικής τους ζωής και, ειδικότερα, ώστε να τηρούνται οι διατάξεις των οδηγιών 95/46/EK και 2002/58/EK.

Άρθρο 3

Δημιουργία ευρωπαϊκής υπηρεσίας τηλεδιοδίων

1. Δημιουργείται «ευρωπαϊκή υπηρεσία τηλεδιοδίων» για το σύνολο του οδικού δικτύου της Κοινότητας στο οποίο εισπράττονται ηλεκτρονικώς διόδια ή τέλη χρήσης του οδικού δικτύου. Η εν λόγω υπηρεσία καθορίζεται από σύνολο συμβατικών κανόνων που επιτρέπει σε όλους τους φορείς εκμετάλλευσης ή/και εκδότες να παρέχουν την υπηρεσία, από σειρά τεχνικών προτύπων και απαιτήσεων, και από μια ενιαία σύμβαση συνδρομής μεταξύ των πελατών και των φορέων εκμετάλλευσης ή/και εκδοτών που παρέχουν την υπηρεσία. Η σύμβαση αυτή παρέχει πρόσβαση στην υπηρεσία σε ολόκληρο το εν λόγω δίκτυο, οι δε συνδρομές διατίθενται από τον φορέα εκμετάλλευσης οποιουδήποτε μέρους του δικτύου ή/και τον εκδότη.
2. Η ευρωπαϊκή υπηρεσία τηλεδιοδίων είναι ανεξάρτητη από τις θεμελιώδεις αποφάσεις που λαμβάνουν τα κράτη μέλη όσον αφορά την είσπραξη διοδίων για συγκεκριμένους τύπους οχημάτων, από το επίπεδο των τελών και από τον σκοπό για τον οποίον επιβάλλονται τα τέλη αυτά. Αφορά μόνον τον τρόπο είσπραξης των διοδίων ή των τελών. Η υπηρεσία επιτρέπει τη σύναψη συμβάσεων ανεξάρτητα από τον τόπο όπου έχει εκδοθεί η άδεια κυκλοφορίας του οχήματος, την ιθαγένεια των συμβαλλομένων, και τη ζώνη ή το σημείο του οδικού δικτύου για το οποίο καταβάλλονται διόδια.
3. Το σύστημα επιτρέπει την ανάπτυξη της διατροπικότητας χωρίς να συνεπάγεται μειονεκτήματα για άλλα μέσα μεταφορών.

4. Τα κράτη μέλη που έχουν εθνικά συστήματα ηλεκτρονικής είσπραξης διοδίων, μεριμνούν ώστε οι φορείς εκμετάλλευσης ή/και οι εκδότες να παρέχουν στους πελάτες τους την ευρωπαϊκή υπηρεσία τηλεδιοδίων σύμφωνα με το ακόλουθο χρονοδιάγραμμα :

- α) για όλα τα οχήματα άνω των 3,5 τόνων και για όλα τα οχήματα που επιτρέπεται να μεταφέρουν περισσότερους από εννέα επιβάτες (οδηγός + 8), το αργότερο τρία έτη μετά τη λήψη των αποφάσεων σχετικά με τον ορισμό της ευρωπαϊκής υπηρεσίας τηλεδιοδίων, όπως προβλέπεται από το άρθρο 4, παράγραφος 4·
- β) για όλους τους άλλους τύπους οχημάτων, το αργότερο πέντε έτη μετά τη λήψη των αποφάσεων σχετικά με τον ορισμό της ευρωπαϊκής υπηρεσίας τηλεδιοδίων, όπως προβλέπεται από το άρθρο 4, παράγραφος 4.

Άρθρο 4

Χαρακτηριστικά της ευρωπαϊκής υπηρεσίας τηλεδιοδίων

1. Η ευρωπαϊκή υπηρεσία τηλεδιοδίων βασίζεται στα στοιχεία που απαριθμούνται στο Παράρτημα της παρούσας οδηγίας.
2. Εφόσον χρειάζεται, το εν λόγω παράρτημα μπορεί να τροποποιείται για τεχνικούς λόγους με τη διαδικασία του άρθρου 5 παράγραφος 2.
3. Η ευρωπαϊκή υπηρεσία τηλεδιοδίων εφαρμόζει τις τεχνολογικές λύσεις του άρθρου 2, χρησιμοποιώντας προδιαγραφές στις οποίες το κοινό έχει πρόσβαση.

4. Οι αποφάσεις που σχετίζονται με τον ορισμό της ευρωπαϊκής υπηρεσίας τηλεδιοδίων λαμβάνονται από την Επιτροπή με τη διαδικασία του άρθρου 5, παράγραφος 2, έως την 1η Ιουλίου 2006. Οι αποφάσεις αυτές λαμβάνονται μόνον εφόσον κρίνεται, βάσει κατάλληλων μελετών, ότι πληρούνται όλοι οι όροι που επιτρέπουν να υπάρχει διαλειτουργικότητα από όλες τις απόψεις, μεταξύ άλλων από τεχνική, νομική και εμπορική άποψη.
5. Εάν οι αποφάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 4 δεν έχουν ληφθεί έως την 1η Ιουλίου 2006, η Επιτροπή ορίζει, με τη διαδικασία του άρθρου 5 παράγραφος 2, νέα προθεσμία για τη λήψη των αποφάσεων αυτών.
6. Οι τεχνικές αποφάσεις που σχετίζονται με την υλοποίηση της ευρωπαϊκής υπηρεσίας τηλεδιοδίων λαμβάνονται από την Επιτροπή με τη διαδικασία του άρθρου 5 παράγραφος 2.
7. Η Επιτροπή ζητά από τους αρμόδιους οργανισμούς τυποποίησης και ειδικότερα την CEN, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στην οδηγία 98/34/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και κανονισμών¹, να καταβάλουν ταχύτατα κάθε αναγκαία προσπάθεια προκειμένου να προσαρμόσουν τα πρότυπα που θα εφαρμοστούν στα συστήματα τηλεδιοδίων ως προς τις τεχνολογίες του άρθρου 2 παράγραφος 1.
8. Ο εξοπλισμός για την ευρωπαϊκή υπηρεσία τηλεδιοδίων συνάδει ειδικότερα με τις απαιτήσεις των οδηγιών 1999/5/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 1999, σχετικά με τον ραδιοεξοπλισμό και τον τηλεπικοινωνιακό τερματικό εξοπλισμό και την αμοιβαία αναγνώριση της πιστότητας των εξοπλισμών αυτών² και 89/336/EK του Συμβουλίου, της 3ης Μαΐου 1989, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την ηλεκτρομαγνητική συμβατότητα³.

¹ EE L 204 της 21.7.1998, σ. 37· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχωρήσεως 2003.

² EE L 91 της 7.4.1999, σ. 10· οδηγία όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1882/2003.

³ EE L 139 της 23.5.1989, σ. 19· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 93/68/EOK (EE L 220 της 30.8.1993, σ. 1).

Άρθρο 5

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή τηλεδιοδίων, εφεξής καλούμενη «επιτροπή».
2. Στις περιπτώσεις που γίνεται μνεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται τα άρθρα 5 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του άρθρου 8 της ίδιας απόφασης .

Η περίοδος του άρθρου 5 παράγραφος 6 της απόφασης 1999/468/ΕΚ είναι τρίμηνη.

3. Η επιτροπή θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.

Άρθρο 6

Εφαρμογή

Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία πριν από τις *. Διαβιβάζουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων αυτών, καθώς και πίνακα αντιστοιχίας μεταξύ των διατάξεων αυτών και των διατάξεων της παρούσας οδηγίας.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις ανωτέρω διατάξεις, αυτές περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη έκδοσή τους. Τα κράτη μέλη αποφασίζουν για τον τρόπο της εν λόγω αναφοράς.

* 18 μήνες μετά την έναρξη ισχύος της οδηγίας.

Άρθρο 7

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία τίθεται σε ισχύ την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 8

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Στρασβούργο, 29 Απριλίου 2004.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

P. COX

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

M. Mc DOWELL

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Στοιχεία που απαιτούνται για τον ορισμό και την υλοποίηση της ευρωπαϊκής υπηρεσίας τηλεδιοδίων

Τα ζητήματα που απαριθμούνται παρακάτω είναι ουσιαστικά για τον ορισμό και την υλοποίηση της ευρωπαϊκής υπηρεσίας τηλεδιοδίων, η οποία θεσπίζεται βάσει της οδηγίας. Τα ζητήματα αυτά διακρίνονται σε τεχνικά, διαδικαστικά και νομικά.

Τεχνικά ζητήματα :

- (α) λειτουργικές διαδικασίες της υπηρεσίας : συνδρομές, οδηγίες χρήσης, εγκατάσταση και τοποθέτηση του σχετικού εξοπλισμού στα οχήματα, συναλλαγές στους σταθμούς διοδίων ή στο πλαίσιο συνεχούς χρέωσης, διαδικασίες ανάκτησης των δεδομένων των σχετικών με τις συναλλαγές σε περίπτωση βλάβης ή δυσλειτουργίας του εξοπλισμού, συστήματα ελέγχου, τιμολόγηση και είσπραξη των οφειλόμενων ποσών, εξυπηρέτηση μετά την πώληση, συνδρομή στους πελάτες, καθορισμός του επιπέδου εξυπηρέτησης που παρέχεται στους πελάτες· κατά τη θέσπιση αυτών των λειτουργικών διαδικασιών, λαμβάνονται υπόψη οι διαδικασίες που υπάρχουν στα κράτη μέλη,
- (β) λειτουργικές προδιαγραφές της υπηρεσίας : περιγραφή των λειτουργιών του εσωτερικού εξοπλισμού για τα οχήματα και του εξοπλισμού εδάφους,
- (γ) τεχνικές προδιαγραφές του εξοπλισμού εδάφους και του εξοπλισμού που εγκαθίσταται στα οχήματα υποστηρικτικές της υπηρεσίας, καθώς και πρότυπα, διαδικασίες πιστοποίησης και περιορισμοί που πρέπει να τηρούνται,

- (δ) δρομολόγηση και παρακολούθηση των εργασιών στις οποίες συμμετέχουν αρμόδιοι οργανισμοί τυποποίησης, και ενδεχόμενα τεχνικά συμπληρώματα σε σχέση με τα χρησιμοποιούμενα πρότυπα ή προκαταρκτικά πρότυπα, προκειμένου να εξασφαλισθεί η διαλειτουργικότητα,
- (ε) προδιαγραφές εγκατάστασης του εσωτερικού εξοπλισμού για τα οχήματα,
- (στ) μοντέλα συναλλαγών : ακριβής προσδιορισμός των αλγορίθμων συναλλαγών ανάλογα με τους διάφορους τύπους διοδίων (διοδία σε σταθερό σημείο ή συνεχής χρέωση), ορισμός των δεδομένων που ανταλλάσσονται μεταξύ εξοπλισμού επί των οχημάτων και εξοπλισμού εδάφους, και των μορφοτύπων τους,
- (ζ) ρυθμίσεις για την ύπαρξη εξοπλισμού που εγκαθίσταται στα οχήματα ώστε να καλύπτεται η ζήτηση εκ μέρους όλων των ενδιαφερόμενων χρηστών,

Διαδικαστικά ζητήματα :

- (η) διαδικασίες ελέγχου των τεχνικών επιδόσεων του εξοπλισμού ο οποίος είναι εγκατεστημένος στα οχήματα, του παρόδιου εξοπλισμού, καθώς και του τρόπου εγκατάστασης του εξοπλισμού στα οχήματα,
- (θ) παράμετροι ταξινόμησης των οχημάτων : επικύρωση ενός κοινοτικού καταλόγου τεχνικών παραμέτρων, από τις οποίες κάθε κράτος μέλος θα επιλέγει τις παραμέτρους που επιθυμεί να χρησιμοποιήσει για την πολιτική του όσον αφορά τη χρέωση. Οι παράμετροι αυτές αφορούν τα χαρακτηριστικά κατασκευής και κινητήρα των οχημάτων και τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά τους. Ο καθορισμός τάξεων οχημάτων βάσει αυτών των παραμέτρων αποτελεί αρμοδιότητα των κρατών μελών,

-
- (ι) εφαρμογή των διαδικασιών αντιμετώπισης ειδικών περιπτώσεων, όπως οι δυσλειτουργίες πάσης φύσεως. Αυτό αφορά ιδίως περιπτώσεις όπου ο ενδιαφερόμενος φορέας εκμετάλλευσης οδικών διοδίων και ο πελάτης δεν προέρχονται από την ίδια χώρα,

Νομικά ζητήματα :

- (ια) επικύρωση των τεχνικών λύσεων που επιλέγονται όσον αφορά τους κοινοτικούς κανόνες προστασίας των ελευθεριών και των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ατόμων, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας της ιδιωτικής τους ζωής. Ειδικότερα πρέπει να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις οδηγίες 95/46/ΕΚ και 2002/58/ΕΚ,
- (ιβ) θέσπιση αμερόληπτων κοινών κανόνων και στοιχειωδών απαιτήσεων που θα πρέπει να τηρούν οι ενδιαφερόμενοι φορείς παροχής υπηρεσιών κατά την παροχή της υπηρεσίας,
- (ιγ) αξιολόγηση της δυνατότητας εναρμόνισης των εκτελεστικών κανόνων που αφορούν τα οδικά τηλεδιόδια,
- (ιδ) μνημόνιο συμφωνίας μεταξύ των φορέων εκμετάλλευσης των οδικών διοδίων που επιτρέπει την εφαρμογή της ευρωπαϊκής υπηρεσίας τηλεδιοδίων, όπου περιλαμβάνονται και διαδικασίες επίλυσης διαφορών.
-